

STAUROS

č. 18 september 2022

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Občas pozorujeme, čo sa môže stať, ak niekto vytrháva vety či veci z kontextu. Na jednej strane sa pri tom niekto môže pekne zabaviť, lebo na tomto princípe fungujú aj vtipy. Jedna vec náhle zmení kontext a môže to vyznieť vtipne. Lenže potom sú tu situácie, v ktorých sa príliš nesmejeme. Je to najmä vtedy, keď vytrhávaním z kontextu vznikajú nedorozumenia či dokonca urážky a hádky. Preto je veľmi dôležité, aby sme skutočnosti a fakty vedeli priradiť k ich správne mu kontextu. Ináč riskujeme nedorozumenie s jeho následkami.

Myslím si, že toto si môžeme nanovo uvedomiť aj na začiatku cirkevného, liturgického roka, ktorý sme začali 1. septembra. Na jeho konci sme uvažovali nad tým, čo sa stane, ak z dobrej správy urobíme iba dobrú radu. To znamená, ak evanjelium vnímam len ako múdre rady do života a Pána Ježiša ako psychológa či vzťahového poradcu. Bud' narazím ako onen mladý človek, ktorý chcel od Ježiša radu, ako sa dostať do neba. Ale nakoniec od neho odchádza s dlhým smutným nosom, lebo dostane takú radu, ktorú nedokáže splniť. Má predať majetok, rozdať majetok stať sa Ježišovým učeníkom (porov. Mt 19,16-26). Podobne dopadnem aj ja, ak v evanjeliách narazím na dobré rady typu: „*Milujte svojich nepriateľov, žehnajte tým, čo vás prenasledujú...*“ Takéto rady sa uskutočňujú len veľmi ťažko. To si z nich radšej vyberám len tie, ktoré v princípe dokážem splniť. Ale na konci je to vlastne aj tak iba o mne, lebo som dal na dobré rady evanjelia. Na čo som pritom pozabudol? Že evanjelium znamená dobrú správu, a to je podstatne viac ako len dobrá rada. Evanjelium nie je len dobrá rada, čo mám robiť, ale je to v prvom rade dobrá správa o tom, kto som. Ak nemám jasno v tejto prvej veci, potom budem pri tej druhej otázke striedať naslepo alebo neúčinne. A čo je tou dobrou správou? V Ježišovi Kristovi sa stávame Božími synmi a dcérami. Ak túto správu prijmem, má moc premeniť celý môj život. Nemusím totiž žiť ako sirota, nie som ponechaný sám na seba, lebo je tu Boh s načiahnutou rukou a otvorenou náručou.

A dnes môžeme urobiť spolu ďalší krok v tomto zamyslení. Lebo v mnohých častiach dobrej správy vidíme ľudí, ktorí túto ponúknutú ruku a náručie Boha odmietli. Vidíme ich aj v

podobnosti O zlých vinohradníkoch. (Mt 21,33-42) Pri pohľade na tento príbeh, vyvstáva ďalšia otázka: Prečo? Prečo niekto túto dobrú správu odmietne? Či už ako hrozbu, alebo ako nezmysel, alebo ako niečo, čo jemu/jej nemá čo povedať? Prečo nie každý, kto počuje túto dobrú správu – evanjelium – to tak aj vníma a prijíma? Jedna z možných odpovedí na túto otázku môže byť ukrytá v úvodnom slove: kontext. Dobrá správa sa totiž musí stretnúť so správnym kontextom, aby bola vnímaná ako naozaj dobrá. Čo to znamená v praxi? Ak ste fanúšik nejakého športu či konkrétneho družstva a ono vyhrá, tak Vás to celkom logicky naplní radosťou. Chcete túto dobrú správu niekomu povedať. Ale akoby naschvál stretnete známeho, ktorý je fanúšik porazeného tímu. To, čo je dobrou správou pre Vás, je, naopak, tragickou správou preňho. Alebo iný príklad. Ak sa Vaše dieťa vyľieči z ťažkej choroby, máte obrovskú radosť. Pre Vás rodičov je to úžasná správa. A určite sa s Vami tešia aj vaši blízki. Ale ak túto úžasnú správu poviete niekomu, kto Vás vôbec nepozná, toho človeka to až tak zasiahnuť nemusí. Môže ho to povzbudiť, ale zmení to radikálne jeho život? Prečo nie? Jeho životný kontext je iný. Preňho osobne to nie je až taká dobrá správa ako pre Vás.

Ešte viac svetla možno získame, keď sa na chvíľu presunieme v čase do doby Ježiša Krista a pozrieme sa ako sa používalo slovo evanjelium. Krátko pred príchodom Pána Ježiša na svet bola v Rímskej ríši občianska vojna, ktorú rozpútala vražda Júlia Cézara. Nakoniec v tejto občianskej vojne stáli proti sebe Cézarov príbuzný Octavius a Cézarov priateľ Antónius. Z histórie vieme, ako to dopadlo. V roku 31 pred Kristom Octavius vyhral rozhodujúcu bitku na mori a stal sa prvý cisárom s titulom Augustus. A dokážeme si živo predstaviť, ako to asi vyzeralo v Ríme. Trinásť rokov tu dva tábory čakali, ako to dopadne. Na jednej strane priaznivci Octavia, na strane druhej stúpenci Antónia. A zrazu niekto prinesie evanjelium. Dobrú správu o tom, že Octavius vyhral. Stal sa vládcom celej Rímskej ríše. Síce ešte prejdú dva roky, kým sa prvý cisár vráti do Ríma, ale už teraz to mení životy jeho priaznivcov. Skončila neistota. Konečne bude mier. Svet bude lepším miestom. Niečo sa stalo a niečo sa ešte len stane, ale už teraz to mení životy ľudí. Toto je evanjelium – dobrá správa. Lenže táto správa je dobrou len pre stúpencov víťaza. Čo ale tí druhí? Tí vidia aspoň dve možnosti. Buď rýchlo odídu z mesta alebo urobia to, čo urobil Herodes Veľký, židovský kráľ. Ten bol predtým na strane porazeného Antónia. Vybral sa ale za Octaviom a povedal mu: „Nepozerať na to, či priateľ som bol, ale aký verný priateľ som bol.“ Vydal sa na milosť rivalovi a ten ho potvrdil ako kráľa židov. Čo urobil Herodes? Zmenil kontext.

Tento príklad z histórie nám môže pekne poslúžiť ako riešenie mojej prítomnosti. Evanjelium je dobrá správa, nie iba rada. Je to správa o tom, že sa niečo stalo, čo zmenilo svet. Svet je iné miesto vďaka jednému víťazstvu Pána Ježiša Krista. Evanjelium je tiež správou o tom, že sa niečo stane. Tento víťaz Ježiš sa raz vráti ako veľký Víťaz. A táto správa už teraz mení svet. Nebo prišlo na zem. Doslova fyzicky. Svet je lepšie miesto.

Tu môže niekto namietat, že to nie je vidno? Keď zažívame vojny, utrpenia, nespravodlivosť. Prečo? To je tragická ukážka toho, že niekto nezmenil kontext. Lebo na zmenu kontextu potrebujem dôležitý postoj: pokoru. Potrebujem si priznať a uznať, že som sa mýlil. Že som investoval čas, energiu a nádej do porazeného. Ako to niekto vtipne poznamenal: „Šplhal som sa celý život po spoločenskom rebríčku, aby som nakoniec zistil, že som ho oprel o nesprávnu stenu.“ Na to potrebujem pokoru. Tá chýbala protagonistom podobnosti O zlých vinohradníkoch. Chýbala zákonníkovi i farizejovi. Ale nemusí chýbať mne. Lebo s touto úžasnou pokorou neustále prichádza Boh, Víťaz nad hriechom a večnou smrťou. Prichádza nám v ústrety s ponukou, aby sme svoj život oprelí o neho. Či sme doteraz boli na jeho strane alebo nie. Od teraz môžeme byť. Táto ponuka nie je len dobrá rada, je to dobrá správa. Už len nájsť ten správny kontext.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 5. - 11. 9. 2022

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Mária, panychída
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	<i>Narodenie našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny</i> 7:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Filip, Radka 16:30 Akatist k Presvätej Bohorodičke 17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Tatiana
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Ľubomír, panychída
Sobota	10:00 Sv. liturgia v <i>Marianke</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne: veľká večiereň
NEDEĽA	ŠTRNÁSTA PO PÄŤDESIATNICI, Pred Povýšením, 5. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v <i>Pezinku - Cajle</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: veľká večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 12. - 18. 9. 2022

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Emil, Monika, Alena
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Viktor, panychída <i>Celonočné bdenie: veľká večiereň a utiereň</i>
Streda	<i>Povýšenie úctyhodného a životodarného Kríža</i> 7:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	<i>Presväta Bohorodička Spolutrpiteľka</i> 8:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Ervin, Anastázia 17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Milan, panychída
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne: veľká večiereň
NEDEĽA	ODPUSTOVÁ SLÁVNOSŤ, Po Povýšení, 6. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň

OZNAMUJEME

- Vo štvrtok, **8. 9. 22** slávime odporúčaný sviatok **Narodenie našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny (Roždestvo presvjatyja Bohorodicy)**. V predvečer sviatku sa pomodlíme veľkú večiereň s lítiou a požehnaním chlebov a v deň sviatku budeme sláviť dve sv. liturgie, o 7.00 hod. v cirkevnoslovanskom a o 17.00 hod. v slovenskom jazyku. Pred večernou sv. liturgiou sa o 16. 30 h. pomodlíme akatist k presvätej Bohorodičke.
- Pozývame na pravidelné modlitebné stretnutia s Božím slovom (FEB), ktoré sú vhodné tak pre jednotlivcov ako aj manželské páry. Prvé stretnutie bude najbližší piatok, 9. septembra 2022 po večernej sv. liturgii na eparchiálnom úrade.
- V sobotu, 10. 9. 2022 budeme o 10.00 sláviť sv. liturgiu v Marianke. Táto sv. liturgia je už tradične súčasťou tamojšej odpustovej slávnosti sviatku Narodenia Presvätej Bohorodičky. Spievať bude náš zbor Chrysostomos.
- V nedeľu, 11. 9. 22 bude zbierka na Kňazský seminár bl. P.P. Gojdiča v Prešove. Vopred ďakujeme za Vašu podporu nových kňazských povolání v našej cirkvi.
- V nedeľu, 11. 9. 22 budeme o 16. 00 h. sláviť sv. liturgiu v rímskokatolíckom chráme Povýšenia sv. Kríža v Pezinku - Cajle. Bude to zároveň tamojšia odpustová slávnosť, takže po sv. liturgii bude myrovanie a agapé.
- V stredu, **14. 9. 22** budeme sláviť náš chrámový sviatok **Povýšenie úctyhodného a životodarného Kríža nad celým svetom**. Preto sa v predvečer sviatku pomodlíme po sv. liturgii veľkú večiereň spolu s utierňou, teda tzv. celonočné bdenie. V deň sviatku budú dve sv. liturgie, o 7:00 hod. v slovenskom a večer o 17:00 hod. v cirkevnoslovanskom jazyku. Pripomíname, že tento sviatok je spojený so zdržanlivosťou od mäsa.
- Vo štvrtok, 15. 9. 22 je sviatok Presvätej Bohorodičky Spolutrpiteľky. Budeme sláviť dve sv. liturgie: o 8:00 hod. v cirkevnoslovanskom jazyku a o 17:00 hod. po slovensky.
- Vo štvrtok, 15. 9. 22 budeme o 10:30 hod. sláviť sv. liturgiu v rímskokatolíckom chráme sv. Štefana Uhorského. Pred ňou sa o 10:00 hod. pomodlíme Akatist k Presv. Bohorodičke. Sv. liturgia v nedeľu, 18. 9. 22 v Lehniciach tentoraz nebude. Namiesto nej pozývame na odpustovú slávnosť do bratislavskej katedrály.
- **Eparchiálna odpustová slávnosť** v našej farnosti bude v **nedeľu, 18. 9. 2022. Sv. liturgia o 12:00 hod. preto nebude**. Po sv. liturgiách bude agapé pre všetkých veriacich.
- Naša Bratislavská eparchia začína od tohto cirkevného a školského roka Animátorskú školu pre mladých, ktorí majú záujem prehĺbiť svoj duchovný život a plnšie sa zapojiť do života cirkvi, najmä v práci s deťmi a mládežou. Ide o dvojročný akreditovaný kurz pre mladých od 16 rokov, ktorý bude pozostávať z dvanástich stretnutí (10 víkendových a 2 týždňových). Počas nich budú mať možnosť hlbšie spoznávať pravdy učenia Cirkvi, budovať vzťah s Bohom, rozvíjať a deliť sa o svoje dary a talenty, nadobudnúť nové zručnosti v oblasti komunikácie, angažovanosti, sebarozvoja a tímovej spolupráce. Na konci Animátorskej školy absolventi získajú aj certifikát od Ministerstva školstva SR. Bližšie informácie a prihlášky na Animátorskú školu Bratislavskej eparchie sú na stránke: grkatba.sk/asbae
Termín prihlasovania je do 30.09.2022.

ĎAKUJEME

- Bohu známa rodina darovala na podporu farnosti 100 €, iná Bohu známa prispela 60 €. Všetkým darcom patrí úprimné „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu rod. *Semberovej a Vavříkovej* (27. 8. 22) a rod. *Mockovej a Žačikovej* (3. 9. 22)
10. 9. 2022 upratuje: rod. *Ďuková a Porhinčáková*

17. 9. 2022 v rozpise nasledujú: rod. Beblavá, Pätoprstá a Rimová.

Ďakujeme za Vašu službu!

KONTAKT

• V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845

e-mail: bratislava@grkatba.sk

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717